

5. 4. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Prodloužení blokové výjimky pro vertikální dohody v odvětví motorových vozidel

Dne 14. června 2010 vstoupilo v platnost dnes již velmi dobře známé nařízení Evropské komise č. 461/2010 ze dne 27. května 2010, které stanovuje významnou blokovou výjimku pro vertikální dohody v odvětví motorových vozidel. Předmětné nařízení umožnilo nezávislým servisům, servisním pracovníkům a stejně tak i konečným uživatelům získat přístup k „originálním“ náhradním dílům motorového vozidla a tím podpořit tržní prostředí zejm. v oblasti poskytování servisu motorových vozidel. Zásadním přínosem pro uživatele je také zákaz podmiňování platnosti záruky prováděním oprav pouze v síti autorizovaných servisů.[1]

Platnost nařízení byla ovšem stanovena do 31. května 2023. Počínaje červnem roku 2023 přestane být toto nařízení nadále platné a účinné.

S koncem platnosti nařízení o blokové výjimce pro vertikální dohody v odvětví motorových vozidel vyvstává otázka, jak bude tato oblast následně upravena.

Návrh na prodloužení blokové výjimky

V červenci 2022 zveřejnila Evropská komise za účelem získání zpětné vazby od veřejnosti ve svém sdělení předlohu nařízení, kterým se prodlužuje doba platnosti nařízení č. 461/2010. Zmíněná předloha obsažená ve sdělení Evropské komise publikovaném v Úředním věstníku Evropské unie pod označením C/2022/4324 zveřejněném 7. července 2022 navrhuje prodloužení platnosti blokové výjimky tak, jak ji známe, o 5 let, tj. do 31. května 2028.

Zjevně tím navazuje na obsah hodnotící zprávy Evropské komise ze dne 28. května 2021, ve které Evropská komise shledala, že se celkově současný režim blokové výjimky osvědčil jako vhodný a přizpůsobený různorodým tržním situacím.

Hodnocení rovněž prokázalo, že ačkoli se trh s motorovými vozidly bude v nadcházejících letech pravděpodobně vyvíjet, v posledním desetiletí nedošlo k tak podstatnému vývoji, který by odůvodňoval zásadní revizi režimu blokové výjimky. Evropská komise se ve své hodnotící zprávě nedomnívá, že by byla nutná větší změna stávajících pravidel. Nicméně v letech 2025 až 2030 se dle prognóz mají některé očekávané změny projevit v intenzivnější míře, což je základním důvodem, proč je navrhováno prodloužení platnosti blokové výjimky pouze o pět let.[2]

Evropská komise identifikovala tři hlavní zdroje očekávaných změn. V první řadě jde o technologický vývoj, zejména v oblasti komunikačních technologií a rostoucí význam dat ve vozidlech. Za druhé, existuje trvalý tlak na snižování emisí, zejména s ohledem na Strategii EU pro udržitelnou a inteligentní mobilitu a Zelenou dohodu, a na přesun k šetrnějším palivům a hnacím ústrojím motorových vozidel. Konečně třetí otázkou je dle Evropské komise podoba světa po pandemii COVID-19 a pravděpodobnost, že se vzorce mobility mohou do určité míry trvale změnit. Kromě oblastí, které identifikovala Evropská komise lze pozorovat změnu trendu v koncepci instalace položek doplňkové výbavy do motorových vozidel. Současný trend směřuje k nastolení režimu, kdy doplňková výbava bude instalována do všech motorových vozidel modelové řady jednotně, přičemž jejich zpřístupnění konkrétnímu uživateli bude podmíněno hrazením stanoveného předplatného. I

tato změna může mít svůj vliv na tržní podmínky v odvětví servisu a oprav motorových vozidel.

Zdá se být proto pravděpodobné, že se některé části odvětví motorových vozidel budou v nadcházejících letech rychle vyvíjet a že to bude mít dopad na podmínky hospodářské soutěže, které zatím dle Evropské komise nelze kvantifikovat.[3] Z uskutečněné veřejné konzultace vyplývá, že návrh na prodloužení platnosti blokové výjimky má podporu oponentů z řad odborné veřejnosti.[4]

Navrhovaná úprava - data generovaná vozidly

Významnější změnu představuje návrh úprav doplňkových pokynů Evropské komise k blokové výjimce. V této oblasti je akcentovaná důležitost údajů generovaných vozidly.

Doplňkové pokyny představují nástroj Evropské komise, jehož prostřednictvím napomáhá správné interpretaci daných obecně závazných předpisů a rozšiřuje tak samotný právně závazný text nařízení o významný výkladový pramen. Jedním z deklarovaných cílů doplňkových pokynů je usnadnění posouzení souladnosti konkrétních vertikálních dohod s pravidly hospodářské soutěže samotnými podniky.

Dle současného znění doplňkových pokynů mohou být s vnitřním trhem neslučitelné, a proto zakázané takové druhy vertikálních dohod, pokud v jejich rámci jedna ze stran jedná způsobem, který vylučuje nezávislé subjekty z trhu, například tím, že těmto subjektům neposkytne technické informace nezbytné pro opravy a údržbu motorových vozidel.[5] Totéž platí pro dostupnost nástrojů pro nezávislé servisy, mezi které patří elektronické diagnostické nástroje a jiné nástroje pro opravy, včetně příslušného programového vybavení a jeho pravidelných aktualizací, a služby poskytované pro tyto nástroje po jejich prodeji. Výrobci motorových vozidel musí vše poskytovat nediskriminační, dostupnou a použitelnou formou.

Návrh na změnu doplňkových pokynů uvádí, jako příklad jednání, které vylučuje nezávislé subjekty z trhu, neposkytnutí vstupů, kterými jsou například technické informace, nástroje, školení a data generovaná vozidly, které jsou nezbytné pro opravy a údržbu motorových vozidel.[6] Výslovné zmínění dat generovaných vozidly je jednou ze změn, které lze označit za významné. Jednoduše řečeno výrobci motorových vozidel budou povinni zpřístupnit nezávislým servisním pracovníkům data, která generují samotná motorová vozidla, jsou-li tato data nezbytná příp. významná pro výkon servisních prací. Pod tím si lze představit zejm. různé kategorie autodiagnostických dat poskytující informace o závadách na daném vozidle.

Jaká data je nezbytné poskytovat?

Předpokladem pro povinnost poskytovat data generovaná vozidly je skutečnost, že tato data jsou nezbytná pro opravy a údržbu motorových vozidel.[7] Pro lepší možnost zhodnocení, zda se jedná skutečně o nezbytná data, poskytuje Evropská komise v doplňkových pokynech určitá vodítka. Prvním je otázka, zda bude mít neposkytnutí dotyčné položky znatelný dopad na schopnost nezávislých subjektů plnit své úkoly a vyvíjet konkurenční tlak na trhu. Za druhé je relevantní posoudit, zda je dotyčná položka k dispozici členům příslušné sítě schválených servisních pracovníků. Je-li schválené síti servisních pracovníků - autorizovaným servisům, poskytnuta v jakékoli podobě, měla by být nediskriminačním způsobem poskytnuta rovněž nezávislým subjektům. Poté je zásadní, zda bude dotyčná položka použita skutečně k opravám a údržbě motorových vozidel, či k jinému účelu. Informace použité k montáži náhradního dílu nebo k použití nástroje na motorové vozidlo by měla být považována za použitou k opravě a údržbě, zatímco informace o konstrukci, výrobním postupu nebo materiálech použitých k výrobě náhradního dílu by neměla být považována za spadající do této kategorie a může být tudíž odepřena.[8]

V souhrnu lze uvést, že s ohledem na současný stav legislativního procesu na půdě Evropské komise se nyní jeví jako pravděpodobné, že dojde k prodloužení platnosti blokové výjimky na vertikální dohody v oblasti motorových vozidel, a to zřejmě do 31. května 2028. Změna, kterou lze očekávat je výslovné zahrnutí dat generovaných samotnými motorovými vozidly mezi vstupy, jejichž poskytování nezávislým servisním technikům bude za splnění určitých podmínek nutností. Přijetí Evropskou komisí se předpokládá v rámci druhého čtvrtletí roku 2023.

JUDr. Michal Škudrna

Advokát

Mgr. Jiří Hartmann

Advokátní koncipient

[Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.](#)

Sokolovská 49
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 225 000 400
Fax: +420 225 000 444
e-mail: recepcepha@hjf.cz

[1] Bod 69 Sdělení Komise – Doplňkové pokyny k vertikálním omezením v dohodách o prodeji a opravách motorových vozidel a distribuci náhradních dílů pro motorová vozidla, Úř. věst. 2010/C 138/05

[2] Vysvětlivka Evropské komise k navrhovanému prodloužení platnosti nařízení o blokové výjimce pro motorová vozidla a aktualizaci doplňkových pokynů

[3] Hodnotící zpráva Komise o provádění nařízení o blokové výjimce pro motorová vozidla (EU) č. 461/2010

[4] Přezkum doplňkových pokynů týkajících se blokových výjimek pro motorová vozidla - veřejná konzultace [online]. [cit. 2023-02-16]. Dostupné >>> [zde](#).

[5] Bod 62 Sdělení Komise - Doplňkové pokyny k vertikálním omezením v dohodách o prodeji a opravách motorových vozidel a distribuci náhradních dílů pro motorová vozidla, Úř. věst. 2010/C 138/05

[6] Bod 19 Sdělení Komise - Změny sdělení Komise - Doplňkové pokyny k vertikálním omezením v dohodách o prodeji a opravách motorových vozidel a distribuci náhradních dílů pro motorová vozidla

[7] Tamtéž

[8] Op. Cit., bod 20.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)